

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu Veroniky Juříčkové, soudce Filipa Dienstbiera a soudkyně Jiřiny Chmelové v právní věci žalobců: **a) Ing. S. K.**, zastoupený Mgr. Pavlem Mejšnerem, advokátem, sídlem Masarykovo nábřeží 2018/10, Praha 2, a **b) Ing. I. K.**, proti žalovanému: **Magistrát hlavního města Prahy**, sídlem Mariánské náměstí 2/2, Praha 1, **za účasti:** TKC ARTA s.r.o., IČO: 49549391, sídlem Na Florenci 2139/4, Praha 1, proti rozhodnutím žalovaného ze dne 1. 6. 2020, č. j. MHMP 729691/2020 a č. j. MHMP 740109/2020, o kasační stížnosti žalobce a) proti výrokům I až III rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 21. 3. 2024, č. j. 10 A 33/2021-159,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost žalobce a) **s e z a m í t á .**
- II. Žalobci **n e m a j í** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalovanému **s e n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.
- IV. Osoba zúčastněná na řízení **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení případu

[1] Úřad městské části Praha 5 (dále jen „stavební úřad“) rozhodnutím ze dne 21. 1. 2019, č. j. MC05 11157/2019, vydaným v územním řízení umístil stavbu

„*Novostavba bytového domu U P. X*“, jež má být realizována na pozemcích parc. č. XA, XB a XC v kat. území S. (dále též „novostavba“). Toto rozhodnutí žalovaný k odvolání žalobců (vlastníků bytové jednotky v sousedním domě č. p. X) částečně doplnil a ve zbytku potvrdil rozhodnutím ze dne 1. 6. 2020. č. j. MHMP 729691/2020.

[2] Stavební úřad dále rozhodnutím ze dne 15. 1. 2019, č. j. MC05 9870/2019, vydaným v územním řízení umístil související stavbu „*Stavební úprava a přístavba domu N. H. X*“, jež má být realizována v domě č. p. X na pozemcích parc. č. XD, XE, XA a XF v kat. území S. (dále též „přístavba“). Toto rozhodnutí žalovaný k odvolání žalobců částečně doplnil a ve zbytku potvrdil rozhodnutím ze dne 1. 6. 2020. č. j. MHMP 740109/2020.

[3] Změna obou rozhodnutí stavebního úřadu žalovaným spočívala v přidání podmínky, podle níž musejí být obě stavby uvedeny do užívání současně, jelikož jsou na sobě funkčně a konstrukčně závislé (jsou propojeny chodbou a výtahovou šachtou) a jejich realizace se navzájem podmiňují. Rovněž z hlediska požadavků na oslunění domu, v němž je situován byt žalobců, byly obě stavby posuzovány jako celek, a tedy by dle žalovaného měly být uvedeny do užívání společně.

[4] Žalobci napadli obě rozhodnutí žalovaného žalobami u Městského soudu v Praze. V řízení před městským soudem namítali především nesprávnost a nedostatečnost podkladových aktů, a sice závazných stanovisek orgánů státní památkové péče (Magistrátu hlavního města Prahy a jemu nadřízeného Ministerstva kultury), která shledala oba související stavební záměry přípustnými za předpokladu splnění v nich stanovených podmínek (*pozn. soudu: závazná stanoviska byla v obou územních řízeních vyžádána z důvodu umístování staveb do památkové zóny Smíchov*). Dále žalobci namítali nedostatečnost podkladů a úvah stavebního úřadu a žalovaného stran vlivu staveb na proslunění bytů a denní osvětlení obytných místností v domě spoluvlastněném žalobci.

[5] Městský soud rozsudkem označeným v záhlaví žaloby zamítl. Ačkoli se soud pozastavil nad otázkou aktivní legitimace žalobců ve vztahu k části jejich námitek směřujících do oblasti památkové péče, s ohledem na jimi tvrzený zásah do právní sféry tyto námitky věcně posoudil a vypořádal. Městský soud neshledal napadená rozhodnutí žalovaného a závazná stanoviska orgánů státní památkové péče nepřezkoumatelnými. Dle městského soudu nadřízený orgán památkové péče v potvrzujících závazných stanoviscích na podkladě řádně zjištěného skutkového stavu dostatečně podrobně a přezkoumatelně odůvodnil, proč umístění novostavby a přístavby neodporuje zájmům památkové péče. Žalobcům se přitom nepodařilo toto odborné hodnocení relevantně zpochybnit. Obě vydaná závazná stanoviska městský soud považoval za řádně odůvodněná, logická a odrážející zjištěný skutkový stav. Městský soud se neztotožnil se selektivním přístupem žalobců, kteří odmítají zahrnout do úvah o charakteru území změny, k nimž došlo v posledním desetiletí, včetně charakteru řady okolních budov, včetně budovy (bytového domu) ve spoluvlastnictví žalobců.

[6] Městský soud dále konstatoval, že u obou umístovaných stavebních záměrů bylo provedeno posouzení jejich vlivu na proslunění bytů a denní osvětlení obytných místností. Z něj vyplývá, že navrhované stavby se z tohoto hlediska negativně nedotknou bytového domu ve spoluvlastnictví žalobců. Ačkoliv studie přímo nespécifikovaly odkazy na konkrétní stavební výkresy, je dle městského soudu zřejmé, že se jednalo o výkresy

pokračování

obsažené v projektové dokumentaci předložené pro územní řízení. Soud zdůraznil, že správní orgány nedostatek v posouzení neshledaly (vypracovat kontrolní posouzení nebyly povinny) a ani sami žalobci na žádný věcný nedostatek neupozornili. K jediné konkrétní výtce žalobců, že výpočty posouzení počítají s existencí obloukové části opěrné zdi, která však má být podle územního rozhodnutí týkajícího se přístavby zrušena, městský soud uvedl, že odstranění části opěrné zdi zjevně nemůže vést ke zhoršení světelných podmínek.

II. Kasační stížnost

[7] Žalobce a) (dále jen „stěžovatel“) podal proti rozsudku městského soudu kasační stížnost (v rozsahu výroků I až III, tedy s výjimkou výroku IV o náhradě nákladů řízení ve vztahu k osobě zúčastněné na řízení). V kasační stížnosti shrnul průběh obou územních řízení a následného řízení před městským soudem, přičemž rozporoval jak vydaná závazná stanoviska orgánů státní památkové péče, tak posouzení proslunění a osvětlení. Stěžovatel odmítl úvahy městského soudu, že by žalobci nebyli aktivně legitimováni k uplatnění námitek v oblasti památkové péče. V této souvislosti upozornil, že vydáním žalobami napadených rozhodnutí bylo zasaženo do jejich subjektivních práv, zejména do práva vlastnického, a do kvality prostředí, ve kterém žijí.

[8] Dle stěžovatele byla v závazných stanoviscích nesprávně vymezena památkově chráněná lokalita, která tvoří nikoli heterogenní, ale homogenní celek, avšak jako celek nebyla posuzována. Závazná stanoviska vycházela dle stěžovatele výhradně ze správního spisu a neuvádí konkrétní podklady, na jejichž základě byla zpracována. Městský soud konkrétní podklady také neuvedl a ani uvést nemohl, neboť odkazy na takové podklady v závazných stanoviscích chybějí. Stěžovatel dále namítl, že závazná stanoviska nepopisují (s uvedením zdrojů) současný stav poznání kulturně historických hodnot, které je nezbytné zachovat. Není zřejmé, jakým způsobem se orgány státní památkové péče s lokalitou seznámily a na základě čeho dospěly ke svým závěrům. Stěžovatel proto považuje závazná stanoviska i vydaná správní rozhodnutí za nepřezkoumatelná. Městský soud dle stěžovatele nepochopil žalobní námitku, která směřovala k potřebě řádného vymezení lokality a k potřebě ověřitelné analýzy kulturně historických hodnot, čemuž musí předcházet pochopení historie vzniku lokality.

[9] Stěžovatel se domnívá, že orgány státní památkové péče nesprávně zdůraznily cizorodé prvky, které danou lokalitu narušují a vytvářejí výjimky z principů, jež je třeba v dané lokalitě ochraňovat. Městský soud pak tuto argumentaci bez dalšího přejal. Zatímco stěžovatel považuje za nezbytné určit významné prvky podléhající památkové ochraně, tyto prvky akcentovat a dále vyloučit takové prvky, které nejsou pro danou lokalitu charakteristické, městský soud tento přístup nesprávně označil za účelově selektivní.

[10] Dle stěžovatele taktéž nedává smysl srovnávat výšku atiky novostavby s plochou střechou s hřebenem valbových střech sousedních vil. Z hlediska dálkových pohledů bude hmota novostavby (na pentagonálním půdorysu) působit rušivým dojmem.

[11] Stěžovatel připouští, že správnímu soudu nepřísluší přehodnocovat odborné závěry orgánů státní památkové péče, nicméně popsané vady dle stěžovatele způsobují nepřezkoumatelnost závazných stanovisek, a proto měl městský soud na ně navazující rozhodnutí stavebního úřadu a žalovaného zrušit.

[12] Městský soud dle stěžovatele nenapravit ani nedostatky posouzení vlivu staveb na proslunění bytu a denní osvětlení. Stěžovatel nesdílí názor městského soudu, že je zřejmé, z jakých projektových podkladů toto posouzení vychází. Dle jeho názoru nebylo možno řádně posoudit správnost výpočtů uvedených v posouzení. Stěžovatel zopakoval také námitku, že tyto výpočty počítají s existencí obloukové části opěrné zdi, která však má být podle územního rozhodnutí týkajícího se přístavby zrušena. To dle stěžovatele může mít vliv na splnění parametrů osvětlení. Rovněž tento nesprávný odborný podklad způsobuje dle stěžovatele nepřezkoumatelnost vydaných územních rozhodnutí a žalobami napadených rozhodnutí žalovaného.

[13] Žalovaný a osoba zúčastněná na řízení práva vyjádřit se ke kasační stížnosti nevyužili.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[14] Nejvyšší správní soud kasační stížnost posoudil a dospěl k závěru, že není důvodná.

[15] Zákon č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči (ve znění účinném ke dni rozhodování žalovaného), upravuje v § 6 ochranu památkových zón jako *území sídelního útvaru nebo jeho části s menším podílem kulturních památek, historické prostředí nebo část krajinného celku, které vykazují významné kulturní hodnoty*.

[16] Podle § 14 odst. 2 téhož zákona platí, že *vlastník (správce, uživatel) nemovitosti, která není kulturní památkou, ale je v památkové rezervaci, v památkové zóně, (...) je povinen k zamýšlené stavbě (...) si předem vyžádat závazné stanovisko obecního úřadu obce s rozšířenou působností, není-li tato jeho povinnost podle tohoto zákona nebo na základě tohoto zákona vyloučena (§ 6a, § 17)*. V závazném stanovisku pak orgán státní památkové péče v souladu s § 14 odst. 3 téhož zákona uvede, zda jsou zamýšlené práce *z hlediska zájmů státní památkové péče přípustné, a stanoví se podmínky, za kterých lze tyto práce připravovat a provést. Podmínky musí vycházet ze současného stavu poznání kulturně historických hodnot, které je nezbytné zachovat při umožnění realizace zamýšleného záměru*.

[17] Závazné stanovisko (§ 149 zákona č. 500/2004, správní řád) představuje kvalifikovaný podklad, který zásadním způsobem předurčuje a ovlivňuje výrok na něj navazujícího správního rozhodnutí. Správní orgán je obsahem závazného stanoviska vázán a nemůže posoudit jeho odbornou stránku ve smyslu její správnosti. Proto je nezbytné, aby obsah závazného stanoviska odpovídal požadavkům na odůvodnění správního rozhodnutí; musí obsahovat důvody, o které se opírá, podklady pro jeho vydání a úvahy, kterými se dotčený orgán řídil při hodnocení těchto podkladů a při výkladu právních předpisů (§ 149 odst. 2 správního řádu). Současná procesní právní úprava přebírá požadavky na odůvodnění závazných stanovisek dovozované dříve judikaturou Nejvyššího správního soudu, tedy že ze závazného stanoviska musí být zřejmé, jaké skutkové okolnosti dotčený orgán státní správy posuzoval a z jakých úvah vycházel při svém odborném hodnocení; odborné posouzení musí být srozumitelné a dostatečně odůvodněné (shodně viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 1. 2019, č. j. 1 As 375/2018-26, bod 17). Potvrzující závazné stanovisko (§ 149 odst. 7 správního řádu) pak musí přezkoumatelným způsobem reagovat na odvolací námitky směřující proti potvrzovanému závaznému stanovisku, přičemž odvolací správní orgán musí ověřit, zda nadřízený dotčený orgán na

pokračování

odvolací námitky řádně reagoval. Není-li tomu tak, je povinen žádat nápravu. Není-li závazné stanovisko přezkoumatelné, trpí vadou nepřezkoumatelnosti též rozhodnutí správního orgánu, případně následně i rozsudek krajského soudu, který takové rozhodnutí přezkoumal (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 1. 2024, č. j. 9 As 126/2022-45, bod 32 a judikatura tam uvedená). Závazné stanovisko představuje závazný podklad ve smyslu § 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“). Jeho soudní přezkum je možný pouze z hlediska jeho zákonnosti (viz výše citovaný rozsudek č. j. 9 As 126/2022-45, bod 32).

[18] Část území Prahy 5, kde mají být realizovány dotčené stavební záměry, byla prohlášena památkovou zónou Smíchov, a to čl. 1 odst. 1 písm. e) vyhlášky hlavního města Prahy č. 10/1993, o prohlášení částí území hlavního města Prahy za památkové zóny a o určení podmínek jejich ochrany (dále jen „vyhláška“). Předmětem ochrany vymezených památkových zón je mimo jiné *urbanistická struktura, uliční interiéry spolu s povrchy komunikací (zejména mozaiková dlažba chodníků, historická komunikační dlažba), charakter objektů a pozemků, architektura objektů a jejich exteriéry, veřejné interiéry včetně řemeslných a uměleckořemeslných prvků* [čl. 3 písm. b) vyhlášky], *panorama památkových zón s hlavními dominantami v blízkých a dálkových pohledech* [čl. 3 písm. d) vyhlášky] a *historické zahrady a parky, doplňkové parkové-zabradní plochy a prvky, tvořící nedílnou součást krajinného celku, nebo historického prostředí* [čl. 3 písm. e) vyhlášky]. Při nové výstavbě, přestavbě a modernizaci *musí být zohledněn charakter a měřítko zástavby a prostorové uspořádání památkových zón, rozsah nové výstavby, přestavby a modernizace musí být přiměřený památkovému významu jednotlivých částí památkových zón* [čl. 4 písm. d) vyhlášky].

[19] Po seznámení se s obsahem vydaných závazných stanovisek Magistrátu hlavního města Prahy (dále jen „magistrát“) ze dne 18. 8. 2017 (novostavba) a ze dne 23. 10. 2017 (přístavba) a závazných stanovisek Ministerstva kultury (dále jen „ministerstvo“) ze dne 26. 9. 2019 (novostavba) a ze dne 20. 9. 2019 (přístavba) Nejvyšší správní soud souhlasí se závěrem městského soudu o nedůvodnosti stěžovatelem uplatněné námitky týkající se nepřezkoumatelnosti těchto stanovisek.

[20] Závazná stanoviska vydaná magistrátem obsahují konkrétní důvody, o které se opírají, uvádějí podklady pro jejich vydání i úvahy, kterými se magistrát řídil při vlastním hodnocení a při výkladu výše citovaných právních předpisů. Magistrát v obou stanoviscích dostatečně konkrétně popisuje skutkový stav a jeho výstupy nenesou žádné známky svévole. Na str. 5 až 9 závazného stanoviska k novostavbě a na str. 8 až 12 závazného stanoviska k přístavbě se magistrát řádně vypořádává také s tím, proč se neztotožnil s obsahem vyjádření Národního památkového ústavu jako odborné organizace státní památkové péče. Městský soud tak nepochybil v závěru, že závazná stanoviska přezkoumatelně odůvodnila, proč umístění novostavby i přístavby neodporuje zájmům památkové péče, a to navzdory odlišnému vyjádření Národního památkového ústavu. Závazná stanoviska magistrátu řádně posoudila přípustnost umísťovaných staveb z hlediska předmětu ochrany památkové zóny Smíchov, jak je vymezen výše citovanou vyhláškou (vyhláška sama v obecné rovině nastiňuje kulturně historické hodnoty hodné ochrany). Z důvodu ochrany hodnot památkové zóny pak magistrát stanovil celkem pět podmínek pro novostavbu a deset podmínek pro přístavbu, které mj. zohledňují konkrétní předmět ochrany památkové zóny uvedený v čl. 3 písm. b) vyhlášky (uliční interiéry spolu

s povrchy komunikací, charakter a architektura objektů, veřejné interiéry včetně zachovaných řemeslných a uměleckořemeslných prvků, ad.). V souladu s čl. 4 písm. d) vyhlášky pak závazná stanoviska také dostatečně vysvětlují, jakým způsobem byl zohledněn charakter a měřítko zástavby i prostorové uspořádání památkové zóny, jakož i přiměřenost umísťovaných záměrů památkovému významu jednotlivých částí památkové zóny.

[21] Potvrzující závazná stanoviska ministerstva se pak věcně vyjadřují přímo k uplatněným námitkám odvolatelů/žalobců (str. 5 až 10 závazného stanoviska k novostavbě a str. 3 a 4 závazného stanoviska k přístavbě) a na tyto námitky přezkoumatelným způsobem reagují. Závazná stanoviska jako celek tak dostatečně podrobně popisují, proč jsou zamýšlené stavby a navržené stavební úpravy z hlediska zájmů státní památkové péče přípustné, včetně toho, že podmínky pro umístění staveb vycházejí ze současného stavu poznání kulturně historických hodnot, které je nezbytné zachovat při umožnění realizace zamýšleného záměru (§ 14 odst. 3 zákona o státní památkové péči).

[22] Pro stručnost odůvodnění Nejvyšší správní soud na tomto místě odkazuje na podrobné argumenty orgánů státní památkové péče obsažené ve vydaných závazných stanoviscích a z téhož důvodu nepřistoupil ani k přepisování věcného posouzení provedeného městským soudem v napadeném rozsudku, kde soud v bodech 34 až 47 napadeného rozsudku podrobně odůvodnil, proč považuje sporná závazná stanoviska za dostačující a přezkoumatelná. Nejvyšší správní soud se vyjádří pouze k několika konkrétním kasačním námitkám, jimiž stěžovatel (alespoň nepřímě) reagoval na posouzení provedené městským soudem.

[23] Ve vztahu k námitce týkající se podkladů, na jejichž základě byla závazná stanoviska zpracována, Nejvyšší správní soud uvádí, že dotčené orgány jednající v mezích svých kompetencí nebyly povinny obstarávat žádné další podklady nad rámec dokumentace posuzovaných staveb (pro stavbu přístavby měly dotčené orgány k dispozici kromě projektové dokumentace také stavebně historický průzkum z roku 2017, který je obsažen ve výčtu podkladů závazného stanoviska magistrátu, a závazné stanovisko s jeho obsahem pracovalo). Této námitce proto nelze přisvědčit. Pro úplnost pak Nejvyšší správní soud doplňuje, že obligatorním podkladem pro vydání závazného stanoviska bylo také předchozí písemné vyjádření odborné organizace státní památkové péče ve smyslu § 14 odst. 6 zákona o státní památkové péči, s jehož obsahem se správní orgány v daném případě náležitě a podrobně vypořádaly.

[24] Nelze souhlasit ani s námitkou stěžovatele, že závazná stanoviska nepopisují současný stav poznání kulturně historických hodnot, které je nezbytné zachovat při umožnění realizace zamýšleného záměru (§ 14 odst. 3 zákona o státní památkové péči). Městský soud v této souvislosti ve shodě se správními orgány poukázal na skutečnost, že u novostavby bylo logicky zdůrazněno začlenění nové stavby mezi stavby stojící v památkové zóně, přičemž kulturně historická hodnota památkové zóny byla dostatečně popsána. Závazné stanovisko magistrátu (str. 8) popsalo památkovou zónu jako památkově chráněnou lokalitu dochovaného konceptu rezidenční čtvrti se stavbami městských vil v zahradách datovaných do meziválečného období 20. století. Památková hodnota objektů spočívá v začlenění domů do urbanistické struktury, v architektonickém ztvárnění

pokračování

exteriérů původních staveb a v zachování volných zahradních ploch. Ve vztahu k přístavbě pak závazné stanovisko magistrátu popsalo (viz str. 11 a 12) kulturně historické hodnoty přestavované vily, a to i odkazem na výsledky provedeného stavebně historického průzkumu z roku 2017. Ze závazného stanoviska vyplývá, že vila je průměrnou realizací dobové výstavby, kdy hlavním nositelem hodnot bylo vnitřní vybavení jejího interiéru, které se však po roce 2008 již nedochovalo. Současné hodnoty domu závazné stanovisko popsalo jako dochovanou (byť zchátralou) architekturu objektu (fasády, výplně, členění oken, ad.), přičemž tyto prvky a konstrukce dle orgánů státní památkové péče zachovány budou. Ve shodě s městským soudem tak Nejvyšší správní soud konstatuje, že závazná stanoviska orgánů památkové péče dostatečně popsala stav poznání kulturně historických hodnot, které jsou předmětem památkové ochrany, a tedy nejsou z tohoto důvodu nepřezkoumatelná.

[25] Nepřezkoumatelnost závazných stanovisek nezpůsobuje ani to, jak orgány státní památkové péče (dle stěžovatele nesprávně) vymezily památkově chráněnou lokalitu. Ze závazných stanovisek je zřejmé, že orgány státní památkové péče vycházely z výše popsaných hodnot chráněných na celém území památkové zóny Smíchov, avšak z důvodů ve stanoviscích pečlivě a podrobně popsaných zohlednily skutečnost, že se obě související stavby umísťují v okrajové části zóny, která je již díky novější zástavbě architektonicky heterogenní. Orgány státní památkové péče si tak byly vědomy toho, jaké kulturně historické hodnoty území je třeba chránit (viz jejich popis v předchozím odstavci), přičemž v rámci odborného posouzení konkrétního území a situace v něm dospěly k závěru o přípustnosti obou souvisejících stavebních záměrů, a to při současném stanovení konkrétních podmínek (§ 14 odst. 3 zákona o státní památkové péči). Pokud dotčené orgány ve svých úvahách zohledňovaly současný charakter nejbližšího okolí staveb, postupovaly rovněž v souladu s výše citovaným čl. 4 písm. d) vyhlášky, dle kterého má být rozsah nové výstavby a přestavby *přiměřený památkovému významu jednotlivých částí památkových zón*. Tímto přístupem správní orgány také naplnily princip proporcionality (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 5. 2016, č. j. 5 As 155/2015-35, č. 3444/2016 Sb. NSS, nebo ze dne 24. 10. 2019, č. j. 2 As 160/2018-29, bod 15), neboť správně posuzovaly jak významnost chráněných zájmů, tak míru dotčení vlastníka nemovitostí v památkové zóně (stavebníka). Orgány památkové péče rovněž správně uplatnily princip legitimního očekávání tím, že vycházely ze skutečnosti, že v minulosti magistrát opakovaně závaznými stanovisky (tehdy navíc souladnými s názorem Národního památkového ústavu) vyjádřil souhlas s demolicí vily dotčené nyní přístavbou, stejně jako v minulosti souhlasil (rovněž v souladu s tehdejšími názorem Národního památkového ústavu) s výstavbou nového objektu téměř ve shodné výšce i nadzemním půdorysu, jakým je nyní umísťovaná novostavba. Nejvyšší správní soud ve shodě s městským soudem považuje za přesvědčivou úvahu dotčených orgánů, že současná varianta přístavby, která zachovává původní vilu, kterou propojí s novostavbou, se z hlediska památkové péče jeví jako řešení vhodnější než její demolice spojená s novou výstavou.

[26] Nejvyšší správní soud tedy souhlasí se závěry městského soudu, který považoval stěžovatelův pohled, resp. pohled obou žalobců odmítajících zohlednit charakter a současnou podobu nejbližšího okolí umísťovaných staveb za účelově selektivní. Závěry městského soudu k této otázce považuje Nejvyšší správní soud za přezkoumatelné a správné a pro stručnost odůvodnění na tomto místě odkazuje na body 34 až 36 napadeného rozsudku.

[27] K obecné a ničím nepodložené kasační námitce, že nelze srovnávat výšku atiky novostavby (s plochou střechou) s výškou hřebene valbových střech sousedních vil a že hmota novostavby na pentagonálním půdorysu bude působit rušivým dojmem, Nejvyšší správní soud (po seznámení se s příslušnými pasážemi závazných stanovisek) ve shodě s městským soudem uvádí, že odborné úvahy dotčených orgánů neshledává vadnými či nelogickými. Stěžovatel uvedenou námitku vznesl v souvislosti s (dle jeho názoru) chybným posouzením otázky dotčení památkové zóny v blízkých a dálkových pohledech [čl. 3 písm. d) vyhlášky]. Obsah závazných stanovisek však toto dotčení fakticky vylučuje poukazem na výšku atiky novostavby, která bude (s ohledem na výrazný svah) o 11 m níže než hřeben střechy výše položené stavebně propojené přístavby. Z této úvahy jasně vyplývá, že pohled na památkovou zónu a její panorama z ulice N. H. na hranici zóny nebude novostavbou nijak dotčen (z této ulice nebude novostavba viditelná), přičemž s ohledem na navrženou podobu přístavby zůstane pohled z této ulice přibližně stejný. Z druhé strany ze směru z ulice U P. pak pohled na novostavbu taktéž nebude dle orgánů státní památkové péče z hlediska panoramatu rušivý (nedotkne se její), neboť novostavba nepřevyšuje ani sousední vilu vlevo ani sousední bytový dům ve spoluvlastnictví stěžovatelů (N. H. X) vpravo, jehož atika je dokonce téměř o 11 m vyšší. Nejvyššímu správnímu soudu tedy není zřejmé, co závadného shledává stěžovatel na úvaze městského soudu a dotčených orgánů, které porovnávaly výši jednotlivých budov (resp. jejich nejvýše položených linií) tvořících potenciální panorama, přičemž zdůraznily rovněž obdobné materiálové řešení fasád a výplní. Tvrzení o rušivosti novostavby z důvodu její ploché střechy a netypického půdorysu se opírá toliko o ničím nepodložený subjektivní názor stěžovatele. Jak poukázalo již ministerstvo, hodnocení soudobé architektonické tvorby je vždy vysoce subjektivní, neměřitelné a pocitově podbarvené dle subjektivního vkusu hodnotitele. Z tohoto důvodu se proto dotčené správní orgány zaměřily spíše na objektivní hlediska, a sice konkrétně na výšku a objem stavby, materiály pláště, ad.

[28] Stran kasační námitky týkající se vlivu obou staveb na proslunění bytu a denní osvětlení pak Nejvyšší správní soud potvrzuje hodnocení městského soudu, že stavebními výkresy, na něž odkazuje odborná studie posuzující vliv staveb z tohoto hlediska, jsou bezesporu stavební výkresy projektové dokumentace předložené pro územní řízení. Stěžovatel (ani žalobkyně) v průběhu dosavadních řízení (stejně jako v kasační stížnosti) nepřednesl žádná konkrétní tvrzení, z nichž by bylo možno vyvodit alespoň podezření, že odborná studie pracovala s odlišnými výkresy. Pokud stěžovatel v kasační stížnosti znovu zopakoval jedinou konkrétní námitku, že výpočty odborné studie počítaly s existencí obloukové části opěrné zdi, která však má být podle územního rozhodnutí týkajícího se přístavby zrušena, postačuje dle Nejvyššího správního soudu poukázat na její řádné vypořádání městským soudem v napadeném rozsudku (bod 50). V něm městský soud správně upozornil, že odstranění části stávající opěrné zdi světelné podmínky v sousední nemovitosti zjevně nemůže zhoršit (oproti stavu předpokládanému odbornou studií, která vycházela ze zachování celé opěrné zdi). Tento v kasační stížnosti ničím konkrétně nerozporovaný závěr městského soudu považuje Nejvyšší správní soud za logický, neboť vyhovoval-li dopad staveb z hlediska proslunění a denního osvětlení při existenci úplné opěrné zdi, tím spíše musí dopad těchto staveb vyhovovat při odstranění části dotčené zdi. Žalobami napadená rozhodnutí tak nejsou nepřezkoumatelná ani z důvodu stěžovatelem tvrzených nedostatků odborné studie, přičemž zjištění týkající se opěrné zdi zjevně nemohou mít negativní dopad do právní sféry stěžovatele.

pokračování

IV. Závěr a náklady řízení

[29] Na základě výše uvedeného tak Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji podle § 110 odst. 1 poslední věty s. ř. s. zamítl.

[30] O nákladech řízení o kasační stížnosti Nejvyšší správní soud rozhodl podle § 60 odst. 1 a 7 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Žalobce a) (stěžovatel) neměl ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení [stejně jako žalobkyně b)]. Úspěšnému žalovanému žádné náklady nad rámec obvyklé úřední činnosti nevznikly, náhrada nákladů řízení se mu tudíž nepřiznává.

[31] Výrok o náhradě nákladů řízení osoby zúčastněné na řízení se opírá o § 60 odst. 5 s. ř. s. (ve spojení s § 120 s. ř. s.). Nejvyšší správní soud osobě zúčastněné na řízení neuložil žádnou povinnost, ani neshledal důvody zvláštního zřetele hodné pro přiznání nákladů řízení, proto rozhodl tak, že osoba zúčastněná na řízení nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 27. listopadu 2024

Mgr. Ing. Veronika Juříčková
předsedkyně senátu